

ЛІТЕРАТУРА:

1. О дальнейшем ограничении применения штрафов, налоговых в административном порядке: Указ Президиума Верховного совета СССР от 21 июня 1961 года // Ведомости Верховного Совета СССР, 1961. - № 35. – ст. 368.
2. Шергин А.П. Административные взыскания и их применения органами внутренних дел / А.П. Шергин. – М.: МВД ССР ВНИИ, 1974. – 88 с.
3. Демський Е., Добрянська Н. Адміністративна відповідальність юридичних осіб. Вимога часу чи примара дослідників: проблеми методології дослідження // Вісник прокуратури. – 2012. – № 1. – с. 119 – 128; № 3. – с. 105 – 114.
4. Слубський І.Й. Адміністративна відповідальність юридичних осіб: Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук / І.Й. Слубський. – К.:КНУВС МВС України, 2008. – 20с.
5. Дмитренко Е.С. Юридична відповідальність суб'єктів фінансового права у механізмі правового забезпечення фінансової безпеки України: Монографія / Е.С. Дмитренко. – К.: Юрінком Інтер, 2009. – 592 с.

Зайцева-Калаур І. В.

к.е.н., доцент кафедри фінансово-економічної безпеки та інтелектуальної власності ЮФ ТНЕУ

СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ВІДНОСИН, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОХОРОНОЮ КОМЕРЦІЙНОЇ ТАЄМНИЦІ

Важко переоцінити значення комерційної таємниці для суб'єкта господарської діяльності. Надійна охорона такої інформації, що носить конфіденційний характер є не лише способом захисту цінної інформації про об'єкти стратегічних змін, а і економічним інтересом та стратегічним ресурсом, який здатний забезпечити конкурентні переваги на ринку промисловості. Саме тому необхідність встановлення правового режиму комерційної таємниці є одним з першочергових питань забезпечення економічної безпеки підприємства.

На сьогодні відсутній окремий спеціальний закон про комерційну таємницю та її правову охорону, а правовідносини щодо комерційної таємниці регулюються окремими положеннями Цивільного кодексу України (ЦК), Господарського кодексу України (ГК), Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» та іншими нормативними актами, в тому числі міжнародними. Однак, у вище наведених законодавчих актах не передбачено порядок віднесення інформації до комерційної таємниці, підстави виникнення прав суб'єктів на комерційну таємницю, порядок доступу до неї.

Не вирішеним є і питання юридичної відповідальності за незаконне отримання, використання та розголошення відомостей, що становлять комерційну таємницю. Адже за відсутності чітко встановлених правових засад набуття, використання, поширення та зберігання інформації, яка становить комерційну таємницю, а також гарантії захисту такої інформації, норми, що містять санкції за правопорушення в цій сфері, не можуть ефективно застосовуватись, що часто призводить до порушення прав осіб. Такі питання необхідно передбачити на рівні спеціального Закону.

Заходи щодо охорони та захисту комерційної таємниці вирішуються індивідуально особами, що визначили на власному підприємстві інформацію такою, шляхом прийняття локальних нормативних актів.

Суб'єкт підприємницької діяльності, який має намір скористатися своїм правом на комерційну таємницю повинен самостійно спланувати і організувати усі дії правового та організаційного характеру, щоб забезпечити можливість використовувати та охороняти інформацію в режимі «комерційна таємниця». Ефективність її захисту залежатиме від докладених зусиль з боку власника-розпорядника такої інформації. Проте в умовах сьогодення, особливу увагу слід приділити питанням, які за даними наукових досліджень більшою мірою впливають на захист комерційно-цінної інформації [2, 62]. По-перше, – це сучасні досягнення в галузі комунікаційних технологій, що дають можливість швидкого копіювання та поширення цінної інформації. Часто такі дії відбуваються без дозволу на те власника. Тому, важливо особливо увагу приділити застосуванню технічних засобів захисту комерційної таємниці, використовуючи надійні інформаційні системи, ліцензійне програмне забезпечення тощо. По-друге, варто більше уваги приділити питанням підвищення лояльності працівників. Вжиття відповідних заходів дасть змогу покращити продуктивність, закріпити кадри, зменшити їх плинність і завдяки цьому мінімізувати ризик розголошення комерційної таємниці.

Спірним моментом при визначенні шляхів удосконалення чинного законодавства є проблема віднесення комерційної таємниці до об'єктів інтелектуальної власності. У книзі 4 ЦК України поряд з іншими об'єктами інтелектуальної власності законодавець виділяє комерційну таємницю, з чого слідує висновок, що до комерційної таємниці можуть бути віднесені лише результати інтелектуальної (творчої) діяльності людини [1]. Така практика захисту комерційної таємниці сьогодні існує і в міжнародному праві. Її захист передбачено Паризькою конвенцією про охорону промислової власності, Угодою з торгівельних аспектів прав інтелектуальної власності, де останню визнають об'єктом інтелектуальної власності.

Поряд з цим, не всі об'єкти і не будь-які відомості, що можуть бути віднесені до комерційної таємниці, є результатом інтелектуальної (творчої) діяльності. Згідно ч. 2 ст. 505 ЦК України комерційною таємницею можуть бути відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, за винятком тих, які відповідно до закону не можуть бути віднесені до комерційної таємниці [1]. Існуюча практика підприємницької діяльності під грифом комерційно-цінної інформації зберігає як знання і досвід виробничо-технічного характеру, що є результатами інтелектуальної діяльності, так і інформацію що становить предмет ділового чи іншого інтересу господарюючого суб'єкта. Подібний поділ такої інформації запропоновано і в науковій літературі. Для прикладу, О. Сліпачук усі види інформації, які можуть вважатися комерційною таємницею, умовно розділяє на дві групи: технічна інформація і комерційна інформація [3, 67]. До першої групи належать незапатентовані науково-технічні розробки, бази даних та інші комп'ютерні програми, створені підприємством, усі види «ноу-хау», технічні проекти, промислові зразки, незапатентовані товарні знаки тощо. До другої групи віднесено умови контрактів, дані про постачальників і покупців, інформація про переговори, маркетингові дослідження, дані про розрахунок відпускних цін, розміри знижок тощо. У зв'язку з цим, Г. Виноградова та О. Шпак, роблять висновок, що поняття комерційної таємниці є ширшим, ніж поняття об'єкта інтелектуальної власності, який може входити до складу комерційної таємниці

суб'єкта підприємницької діяльності, оскільки може включати в себе інформацію що до певних фактів, подій, явищ та продукти інтелектуальної діяльності [4]. Зважаючи на це, потрібно забезпечити захист інформації, яка є результатом інтелектуальної діяльності, так і інформації, що не містить таких ознак.

Отже, щодо співвідношення інформації, яка захищається за допомогою законодавства про інтелектуальну власність та конфіденційної інформації, що є комерційно цінною, то воно виглядає наступним чином: комерційна таємниця не обов'язково є об'єктом інтелектуальної власності, однак інформація, що захищена законодавством про інтелектуальну власність, може бути визнана комерційною таємницею.

Підсумовуючи вище викладене, можна стверджувати що сучасний стан правової охорони інформації що є комерційно цінною для суб'єкта підприємницької діяльності не є досконалим, а тому існує нагальна потреба в регламентації суспільних відносин, що виникають у зв'язку з комерційною таємницею, які не врегульовані нормами права спеціальним законом про комерційну таємницю.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Цивільний кодекс України. Прийнятий Верховною Радою України від 16 січня 2003 р. № 435-4 [Текст] // Відомості Верховної Ради України. – 2003. – № 40 – 44. – Ст. 356.
2. Чікін С. Управління комерційною таємницею на підприємстві: дії організаційного, технічного та психологічного характеру / С. Чікін, В. Черненко // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2011.– №5.– 56-64.
3. Сліпачук О. Комерційна таємниця на підприємстві / О. Сліпачук // Справочник економіста.– 2005.– №7.– С.67.
4. Виноградова Г. Деякі питання законодавчого забезпечення захисту комерційної таємниці / Г. Виноградова, О. Шпак // Юридичний журнал.– 2004.– №12 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: justinian.com.ua/author.php?id=552

Зигрій О. В.

к.е.н., доцент кафедри фінансово-економічної безпеки та інтелектуальної власності ЮФ ТНЕУ

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ПІДХІД ДО МОДЕРНІЗАЦІЇ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

Політичні зміни в Україні посилили курс на євроінтеграцію, що відкриває нові можливості до проведення внутрішніх реформ, адаптувавши їх до норм та стандартів Європейського Союзу, впровадження у життя європейських цінностей, реформування інституцій. Державна служба являється особливою частиною процесу інтеграції. Це пов'язано з тим, що ЄС не може запропонувати країнам, які виявили намір стати членом ЄС, однозначних та жорстких норм щодо визначення моделі управління державної служби. Однак, існує певний набір критеріїв щодо адміністративних процедур й проходження державної служби, котрого повинні дотримуватись органи державної влади, щоб відповідати цінностям демократичного суспільства. Особливість їх